NÕUKOGU OTSUS (EL) 2021/780,

10. mai 2021,

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Maailma Kaubandusorganisatsiooni intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide nõukogus

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Liit sõlmis Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamislepingu (edaspidi „Marrakechi leping“) ning selle 1., 2. ja 3. lisas esitatud lepingud nõukogu otsusega 94/800/EÜ ([1]) ja need jõustusid 1. jaanuaril 1995.

(2) Marrakechi lepingu 1C lisas esitatud intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (edaspidi „TRIPS-leping“) artikli 66 lõike 1 kohaselt peab Maailma Kaubandusorganisatsiooni intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide nõukogu (edaspidi „TRIPSi nõukogu“) vähim arenenud riigist liikme nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral pikendama üleminekuperioodi, mille jooksul vähim arenenud riikidest liikmed ei pea kohaldama TRIPS-lepingu sätteid, välja arvatud artikleid 3, 4 ja 5.

(3) Praegu kehtiv üleminekuperiood lõpeb TRIPSi nõukogu 11. juuni 2013. aasta otsuse kohaselt 1. juulil 2021.

(4) 1. oktoobril 2020 esitas Tšaad vähim arenenud riikide rühma nimel ametliku taotluse üleminekuperioodi pikendamiseks.

(5) TRIPSi nõukogu võtab oma 8. ja 9. juuni 2021. aasta ametlikul istungil vastu otsuse taotluse kohta pikendada TRIPS-lepingu artikli 66 lõike 1 kohast üleminekuperioodi vähim arenenud riikide jaoks (edaspidi „TRIPSi nõukogu otsus“).

(6) Kuna TRIPSi nõukogu otsus on liidu jaoks siduv, on asjakohane määrata kindlaks TRIPSi nõukogus liidu nimel võetav seisukoht.

(7) Vähim arenenud riikidest liikmed kujutavad endast rahvusvahelise kaubanduse kõige haavatavamat segmenti ning seisavad silmitsi majandus-, finants- ja halduspiirangutega. Vähim arenenud riikidest liikmetel peab olema poliitilist manööverdamisruumi ja paindlikkust oma arenguprobleemide lahendamiseks ning rohkem aega TRIPS-lepingu rakendamiseks.

(8) Intellektuaalomandi õiguste teataval tasemel kaitse ja jõustamine on vähim arenenud riikidest liikmetele kasulik, sest intellektuaalomandi õigused on innovatsiooni katalüsaator ja oluline kestliku arengu vahend. Mõned vähim arenenud riikidest liikmed on juba astunud samme intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu rakendamiseks ning neid tuleb julgustada mitte alandama intellektuaalomandi õiguste kaitse ja jõustamise praegust taset.

(9) Üleminekuperioodi pikendamine ilma ajalise piiranguta, nagu on selleks teinud ettepaneku vähim arenenud riikide rühm, aeglustaks vähim arenenud riikide kui mitmepoolse kaubandussüsteemi liikmete järkjärgulist integreerimist rahvusvahelisse intellektuaalomandi süsteemi TRIPS-lepingus sätestatud miinimumnõuete alusel.

(10) Seetõttu on asjakohane pikendada vähim arenenud riikidest liikmetele TRIPS-lepingu (v.a artiklite 3, 4 ja 5) rakendamiseks ettenähtud üleminekuperioodi piiratud ajaks, mis ei ületa kümmet aastat.

([1]) Nõukogu 22. detsembri 1994. aasta otsus 94/800/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel sõlmitavaid tema pädevusse kuuluvaid küsimusi puudutavaid kokkuleppeid, mis saavutati mitmepoolsete kaubandusläbirääkimiste Uruguay voorus (1986–1994) (EÜT L 336, 23.12.1994, lk 1).

(11) Kui aga Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmed toetavad TRIPS-lepingu artikli 66 lõike 1 kohase üleminekuperioodi pikendamist pikemaks perioodiks või ilma ajalise piiranguta, ei tohiks liit takistada konsensuse saavutamist.

(12) Vähim arenenud riikide taotlus täiendavaks 12-aastaseks erandiks, mis arvutatakse alates kuupäevast, mil vähim arenenud riigist liige arvatakse vähim arenenud riikide kategooriast välja, näib minevat TRIPS-lepingu artikli 66 lõike 1 kohaldamisalast kaugemale, kuna seda artiklit kohaldatakse üksnes üleminekuperioodi pikendamisele seoses TRIPS-lepingu teatavate sätete rakendamisega vähim arenenud riikidest liikmete poolt. Seetõttu ei peaks toetama taotlust teha erand vähim arenenud riikide hulka mitte kuuluvatele liikmetele TRIPSi nõukogu TRIPS-lepingu artikli 66 lõike 1 kohase otsuse osana,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel võetav seisukoht Maailma Kaubandusorganisatsiooni intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide nõukogus (edaspidi „TRIPSi nõukogu“) selle 8. ja 9. juuni 2021. aasta ametlikul istungil on järgmine:

a) vähim arenenud riikidest liikmetelt ei nõuta intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (edaspidi „TRIPS-leping“) muude sätete kui artiklite 3, 4 ja 5 kohaldamist piiratud ajavahemikul, mis ei ületa kümmet aastat, või kuni kuupäevani, mil nad lakkavad olemast vähim arenenud riikidest liikmed, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem;

b) kui aga Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmed toetavad TRIPS-lepingu artikli 66 lõike 1 kohase üleminekuperioodi pikendamist pikemaks perioodiks või ilma ajalise piiranguta, ei takista liit konsensuse saavutamist;

c) vähim arenenud riikidest liikmed tagavad, et täiendava üleminekuperioodi jooksul nende õigusnormides ja tavades tehtavad muudatused ei vähenda kooskõla TRIPS-lepingu sätetega. Kui aga Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmed ei toeta vähim arenenud riikide sellist kohustust, ei takista liit konsensuse saavutamist;

d) vähim arenenud riikide taotlust täiendavaks 12-aastaseks erandiks, mis arvutatakse alates kuupäevast, mil vähim arenenud riigist liige arvatakse vähim arenenud riikide kategooriast välja, ei toetata, kuna see ei kuulu TRIPS-lepingu artikli 66 lõike 1 kohaldamisalasse.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 10. mai 2021

Nõukogu nimel
eesistuja
J. BORRELL FONTELLES